

“M’agrada mantenir el mateix personatge i fer-lo cada cop diferent”

Per Petterson (Oslo, Noruega, 1952) ha visitat Barcelona amb motiu de la traducció de la seva darrera novel·la, *Maleeixo el riu del temps*, publicada pel Club Editor. Escriu des del 1987.

—En quin moment decidiu de posar-hi el títol, extret d’un poema de Mao que cita el protagonista?

—Quan arriba al punt que apareix el cartell de Mao penjat a la seva habitació, al costat d’una foto de Bob Dylan i una de Joni Mitchell. Vaig visualitzar la imatge de Mao, escrivint a l’escriptori, i em vaig dir que tant de bo no escrigués un text polític, sinó un poema. Vaig anar a una llibreria i quan vaig trobar aquest vers vaig dir: “Ja el tinc.”

—És a dir, quan ja havíeu escrit unes quantes pàgines, no quan la preparàveu.

—Mai no planifico les novel·les. Inicialment havia pensat a escriure la història de la mare vista des del fill, i després s’ha convertit en la història del fill, més que de la mare.

—El títol va condicionar les pàgines restants?

—Del tot. Escric sempre influït pel títol. Si hagués optat per un de diferent del tot, de segur que la novel·la seria una altra. No és que sempre el tingui present, però de segur que es queda en el subconscient. I sempre cal escoltar el subconscient.

—Mao simbolitza la contradicció en què viu el protagonista, Arvid Jansen. Idolatra el dictador, però es manifesta contra el govern xinès per haver impedit, amb la matança de Tiananmen, la democratització del règim.

—Sí que sembla contradictori, però Mao no és cap ideal per a ell, sinó una figura paternal, atès que hi troba la figura paterna que no troba en el pare. S’estima el Mao més humà, no pas el polític. I quan surt de la manifestació es queda amb un buit enorme. No tan sols perquè deixa Mao enrere, sinó perquè quan hi ha anat sap que la seva dona ha decidit de deixar-lo. L’idealisme es converteix en una matança d’estudiants a la plaça de Tiananmen i això el deixa trasbalsat.

—Podríem definir la novel·la com la història d’un desencaix ideològic, laboral, matrimonial i familiar, atès que no té resolta la seva relació amb la mare, sempre distant i tibant?

—Sí, tot i que dels quatre aspectes, potser la ideologia no la hi posaria, en el sentit que no té ambicions polítiques. És un *boy*

JORDI PLAY

El novel·lista noruec Per Petterson. El Club Editor li ha traduït la novel·la *Maleeixo el riu del temps*.

scout. Té dificultats per a veure certes coses perquè és un romàntic i un romàntic es desil·lusiona per les coses. Si no, no ho seria.

—El personatge no és nou a la vostra obra. Per què hi heu tornat?

—Perquè m’agrada molt. I hi tornaré. Li he donat bona part de la meua família, tot i que allò que hi passa no ha passat a la meua. Allò que passa al llibre és allò que podria haver passat a la meua si no l’hagués perdut a l’incendi del ferri Scandinavian Star, el 1990.

—Li heu donat coses vostres, a Arvid Jansen?

—No sóc jo, és el meu doble especialista. Les seves emocions, contradiccions, i sentiments, són similars als que he viscut, però exagerats. Però no sempre és el mateix. En algunes altres novel·les és més fort, no és tan James Dean. L’època també canvia. M’agrada que hi hagi diferències i mirar-me’l des de perspectives diferents.

—A la novel·la queda clara la gran distància, generacional, entre mare i fill. La mare és treballadora, però culta, i de segur que de jove va tenir una vida més dura i difícil que no el fill.

—Efectivament. Va quedar prenyada abans de casar-se i va ser rebutjada per la família. La seva època va ser molt més dura que no la del fill. I això la va fer més forta. Li agradaria que el fill visqués com si hagués adquirit la seva experiència de la vida. I, en aquest sentit, és massa dura amb ell. Vol que el fill aprofiti totes les oportunitats, perquè ella no en va tenir cap i no entén com el fill les malgasta. I ell no entén que hagi de satisfer les expectatives que ella ha dipositat en ell.

—No hem pogut llegir la vostra obra anterior. Per tant, voldríem saber si en totes utilitzeu la mateixa tècnica narrativa de situar els personatges en moviment continu. Descriu amb detall els seus desplaçaments, i en quin marc físic es mouen, com fa Simenon.

—Sempre. Si no descrivís l’entorn, els moviments que fan els personatges, seria un llibre intel·lectual i la vida no és tan intel·lectual. El *què* passa i *on* passa és clau. I per això m’agrada Simenon. Ell coneix perfectament el sentit de la paraula *atmosfera*, la sensació que estàs dins d’un lloc.

Lluís Bonada